

קול נטרונא

פרשת משפטים תשע"ו

פרעסע באדיכטען איבער "די נייע ציוניסטן - אולטרא ארטאדאקסישע אידן" פארלאנגט דאסטישע שריט פון פרסום האמונה

רעדעס אז דאס ציונות וויל טראנספארמירן אידן אין א נאציאן און לאנד, ער האט זיך ארויסגעזאגט קעגן די רעגירונג און איר ארמיי אויך נאך די זיגן פון די זעקס טאגיקע מלחמה.

"דאס איז געווען די מהלך המחשבה וויאזוי א קליינע צעבלוטטיגע צעבראכענע חרדי'שע געמיינדע האט זיך געמוטשעט זיך אויפצובויען אין שאטן פון די ציוניסטישע באוועגונג, וואס די חרדי'שע גרונדער האבן פארדאמט אלס א כפירה."

וויאזוי האט פאסירט די ניטערע תמורה?

דער דזשערוסאלעם פאוסט באצייכנט אז די חרדי'שע הנהגה האט דאן אונטערגענומען "א רייזע צו א פאראייניגטע צוקונפט, א פאליטישע רייזע, און א געזעלשאפטליכע אונטערנעמונג", מען האט זיך אנגעשלאסן פאליטיש און געזעלשאפטליך מיט די מדינה, "די איזראעלי חרדי'שע געמיינדע איז געוואקסן אין נומערן, פלאץ און מאכט, ביז איר רעצעפט פון זיך אויפהאלטן אין די מדינה איז געווארן דער קרבן פון איר אייגענע סוקסעס." נעמליך, אז די חרדים האבן טאקע סוקסעסירט, געזיצן אין די ממשלה און גענאסן רוחים, אבער יעצט זענען זיי געפאלן א קרבן צו זייער אייגענעם סוקסעס."

ציילנדיג שווערליך ארום דרייסיג טויזנט אין '48, ביי די הקמת המדינה איז די חרדי'שע געמיינדע געווען אויף די דעפענסיווע. דער ציל איז געווען צוריק צו אויפשטעלן דעם געטא, וואו דיקע און הויכע ווענט וועלן פארזיכערן די רבני'שע אויטאריטעט אן קיין שאלות, און וועט האלטן ווייט אלע גלוסטונגען פון די מאדערנע וועלט.

דער ארטיקל וויקלט אויף די מלחמה איבער גיוס בני הישיבות פון די ערשטע צייטן ביז דעם חוק טל און די געזעץ פון לפיד. עס צייכט אן אן אינטערסאנטע פאקטאר אז "די ערדציטערניש

האט געפסקנט אז אויך אויב די ציונים וועלן זיין ערליך און אויך אויב זיי וועלן עררייכן זייער ציל און גרונדן א מדינה זאלן ערליכע אידן נישט צוהערן צו זיי, "ווייל דער תלמוד פארבאט די אידן צו אפשאפן דעם גלות און א איד'ס האפענונג איז, אז אונזער גאולה וועט ווערן געברענגט דורך דעם אויבערשטן זעלבסט".

"אנדערע גדולים זענען געגאנגען א שריט פאראויס און באפוילן זייערע נאכפאלגער צו ביאקאטירן ציונים."

ער ציטירט אויסדריקן פון די בריוו וואס עס האבן געשריבן בשעתם הגאון רבי חיים בריסקער ז"ל, און הגאון רבי אלי' מייזעלס ז"ע וועלכע זענען ערשינען מיט זייער קלארע התנגדות צו יעדן שייכות מיט'ן ציונים, און פירט אויס דעם ביטערן איראניע: "הונדערט און צוואנציג יאר שפעטער איז א חסיד א מיניסטער אין די ציוניסטישע רעגירונג און טויזנטער אולטרא - אורטאדאקסישע מענער דינען אין ציוניסטישע ארמיי."

דער ארטיקל צייגט אן אויף אנדערע אידישע גרופעס, א שטייגער ווי די רעפארמער, וועלכע האבן אין אנהויב זיך נישט צוגעשטעלט צו הערצל'ס פלענער, און מיט די אויפשטייג פון היטלער צו די מאכט האבן זיי אפיציעל אדאפטירט די ציוניסטישע אידעאלאגיע.

"אבער אולטרא - ארטאדאקסיע האט זיך נישט געבויעט, נישט נאך די אויפשטייג פון היטלער צו די מאכט, נישט נאך די האלאקאוסט, נישט נאך די גרונדונג פון איזראעל, און נייטאמאל נאך די זעקס טאגיקע מלחמה, וואס אנדערע רעליגיעזע אידן האבן אויסגעטייטשט ווי א באווייז אז ציונות איז די רצון ה' (חלילה)."

ער ציטירט זאגאר שארפע רייד פון הרב ש"ך, דער ליטווישער מנהיג, וואס האט געזאגט אין זיינע

צוויי פראמינענטע ארטיקל וועלכע זענען פארעפנטליכט געווארן די וואך אינעם "דזשערוסעלעם פאוסט" ווארפן א נייע ליכט איבער די לעצטיגע אנטוויקלונגען אין די ברייטע אידישע גאס און טוט אלאמירן איבער דעם געברויך פון א ברייטן פרסום בשם דאס יהדות החרדית קעגן ציוניסטישע אפטרופסוס אויף כלל ישראל.

חרדים האט זיך עפעקטיוו אונטערגעגעבן צום ציוניסטישן אידעאל:

דער ערשטער ארטיקל לויטעט מיט דעם שרייענדן קעפל: "איזראעל - די נייע ציוניסטן; אולטרא - ארטאדאקסיע האט זיך ווירקזאם אונטערגעגעבן צום ציוניסטישן אידעאל", דער ארטיקל איז געשריבן געווארן דורך דעם וועטעראן זשורנאליסט אין מערערע מידיא אגענטורן, אמוץ עשהאל, דער געוועזענער הויפט רעדאקטאר פון דעם צייטונג וואס גיט ארויס "סודות פון חדר" און אנטפלעקט עטוואס איבער די טראנספארמאציע וואס פאסירט אצינד, ווען דאס ארגינאלע ציונות דרינגט צוביסלעך אריין אין די מחנה פון יהדות החרדית, און איבער די סיבות וואס האבן דאס גורם געווען.

דער ארטיקל ווייזט אן אז לגבי דעם קאמף קעגן ציוניזם זענען די חרדים אינמיטן פון א גרויסן ריקצוג. טראץ דעם וואס "די חרדי'שע מלחמה איז דערקלערט געווארן צומארגנס נאכדעם וואס דער ציוניסטישער "חווה" טעאדער הערצל האט ארויסגעגעגעבן אין יאר תרנ"ו זיין אייגענע מיסיע סטעיטמענט "יודן-שטאט", די פלאטפארמע פון אידישע פאליטישע "אויפואכונג", וואס מערסטנס רבנים האבן אפגעווארפן אלס א חילול הקודש."

עשהאל שרייבט:

"רבי שלום בער שניאורסאן (דער מהרש"ב),

האט פאסירט אין יאר תשל"ז ווען דער רעכטער מנחם בעגין האט אנגעבאטן די חרדים אין זיין קאאליציע, און זיי דערפאר פארשפראכן ברייטע בודזשעטן, און הויכע רעגירונג פאזיציעס אין אויסטויש פון א לאנג - טערמיניגע פארבאנד צווישן די חרדים און די רעכטע.

"די חרדים האבן געהאלדזט דעם דיעל וואס איז געווארן א זייל פון די פאליטישע גאנג. נישט כאפענדיג אז פון די קוק ווינקל פון די חרדישע גרונדער'ס קאמף מיט ציונות איז דאס אן אומריכטיגע געשעפט פון פארקויפן די נשמה צום טייל.

"מער פון אלעם האט די דיעל געגעבן מאכטפולע פאזיציעס פאר די חרדים אין די ממשלה, אבער האפענדיג צו בלייבן ביי איר קאמף קעגן ציונות האבן די חרדים זיך צוריקגעהאלטן פון נעמען קאבינעט פאזיציעס, בעניפיטירן פון די ציוניסטישע אונטערנעמונג איז געווען איין זאך אבער לעגטימירן און אקצעפטירן אן אחריות אויף אירע שריט איז געווען אן אנדערע זאך."

ער ערקלערט דאן וויאזוי דאס רעדל האט זיך אנגעהויבן דרייען, די חרדים זענען טאקע באגולדעט געווארן אבער ווען מיט יארן שפעטער האט די שרון רעגירונג פלוצים אפגעשטעלט די רעגירונג שטיצע וועלכע איז געפלאסן דירעקט צו די בודזשעטן פון ישיבות סעמינארן און מוסדות, האבן זיך די חרדים פולשטענדיג געבראכן.

"שרון האט געלאזט די חרדים אינדרויסן פון זיין קאאליציע - דאס ערשטע מאל די רעכטע האבן געטון אזא זאך, די לאנג - טערמיניגע דיעל אונטערגעשריבן מיט בעגין האט זיך ארויסגעשטעלט צו האבן אן "עקפייערעישן דאטום", און עס איז אנגעקומען.

"שרון און זיין פינאנץ מיניסטער בנימין נתני" האבן געשניטן צו העלפט די בוזשעטן וואס די חרדים פלעגן באקומען, געשטופט דורך לפיד וואס איז דאן געווען געהילף ראש הממשלה האבן זיי אויך געשניטן רעגירונג שטיצע פאר ישיבות און אנדערע חרדישע צילן."

"די חרדים האבן זיך געשפירט דערשטיקט. חרדישע רבנים האבן דאן אנערקענט אז זיי דארפן האבן א נייעם דיעל מיט די "אידישע מדינה".

"די איזראעלי מיליטער האט צו דער זעלבער צייט געעפענט ספעציעלע אפטיילונגען פאר חרדישע מענער, וואס האבן מער און מער זיך געכאפט אז ריכטיגע מיליטער דינסט איז די בעסטע איינטיק טיקעט צו אן ארבעטס פלאץ.

"וואס עס האט זיך אנגעהויבן ווי אן איינציגע באטאליען איז גאנץ שנעל געווארן דריי, און דאן

זיך אויסגעשפרייט צו די עיר - פאורס און די נעווי וואו געוועזענע ישיבה בחורים זענען אצינד מעכאקינער, צו שפיאנאזש, וואו זיי זענען געווארן אנאליסטן, צו קאמפיוטערס, וואו זיי זענען געווארן פראגראמירער, און צו אמטן וואו מען האנדלט מיט מענטשן, וואו זיי זענען געווארן קלערקס.

"פאראיאר האבן א רעקארד 2,400 חרדי'שע מענער זיך איינגעשריבן אין מיליטער, און די נומערן האלטן אין איין וואקסן. דערווייל האט די איזראעלי פאליציי פאראיאר טרענירט און אויפגענומען 15 חרדי'שע קרימינאלע אויספארשער. דאס איז אין צוגאב צו די הונדערטער וואס טוען אנדערע נאציאנאלע סערוויסעס - שירות לאומי."

דער דזשעסעלעם פאוסט ערקלערט אלזא אז די צענטראלע סיבה אויף די יעצטיגע גזירת הגיוס און דער אנשלוס צום ציונות איז דייקא די זאטע יארן נאך די בעגין קאאליציע אפמאכן ווען די חרדים האבן געלעבט אויפ'ן גאלדענעם טאץ און די מוסדות האבן ערהאלטן די ריזיגע געלטער פון די ממשלה. אדאנק דאס זיצן אין די ממשלה אזויפיל יאר איז מען געווארן עצם מעצמה פון די רעגירונג און ווען די מדינה האט אנגעהויבן פארלאנגען עפעס אין אויסטויש האט מען זיך איינפאך אונטערגעגעבן.

די פריערדיגע קאמף איז היינט צוטאגס היסטאריע:

"דאס מערסט סימבאליש, איז געווען ווען נאך דעם אורטייל פונעם בג"ץ אז א סגן שר קען נישט פונקציאנירן אזוי ווי א פאקטישער שר, האט די מועצת גדולי התורה פון די אולטרא ארטאדאקסיע באשטעטיגט זייער לאנגיעריגער פאליטיקאנט, יעקב ליצמאן'ס אקצעפטירונג פון א פולע קאבינעט מיטגלידערשאפט אלס שר אויף די העלטה מיניסטעריום.

"די רבנים'ס לאנג יעריגע שטעלונג צו אפהאלטן זייערע רעפערענצטאטן פון שווערן געטריישאפט צו די ציוניסטישע רעגירונג און נישט צו ווערן פאראנטווארטליך פאר זייערע שריט, איז געווארן איבערגעלאזט. אפשפיגלנדיג די שטייפע אפטייט פון די היסטארישע איינפירונגען פון מאקסימום אויטאריטעט און מינינום אחריות.

"עס איז איבריג צו זאגן, אז די פריערדיגע מציאות איז היינט צוטאגס היסטאריע.

"אולטרא - ארטאדאקסישע איזראעליס וואוינען נאך אין אפגעטיילטע געגענטער, מערסטנס חרדי'שע מענער דינען נאכנישט אין די ארמיי, און געוויסע אפטיילונגען אינערהאלב די צה"ל וואס איז געעפענט געווארן פאר זיי זענען נאכנישט אנגעפולט מיט בלויז חרדים, טייל חרדי'שע שולעס טוען זיך נאך קעגנשטעלן

צו לערנען א יסודות'דיגע סדר הלימודים פון כפירה'דיגע שטודיעס, און א פארביסענע קערל פון פאנאטיקער מיט מסירת נפש, פירן א קאמף צו אנהאלטן די אפזונדערונג פון די חרדים.

"פארט זענען אבער די ווענט פון די אולטרא - ארטאדאקסישע געטא אויפגעבראכן געווארן, און טויזנטער גליטשן זיך ארויס. פונקט ווי די אידן פון דייטשלאנד, עסטרייך און אונגארן האבן געטאן ווען זייערע אייגענע געטא מויערן זענען געפאלן צווישן די צייטן פונעם חת"ס סופר און הערצל.

"די זעלבע פראצעדור איז אונטערוועגס אין איזראעל - די ציוניסטישע יצירה וואו אריבער א האלבן מיליאן אולטרא ארטאדאקסישע אידן רעדן נישט קיין אנדערע שפראך נאר היבראו וואס ציונים האט געשאפן, די אידישע מדינה וואו טויזנטער חרדי'שע מענער האלטן אצינד ביקסן און שווערן מיט א בייבל אז וועלן זיין גרייט צו שטארבן אין איר פארטיידיגונג, די אידישע מדינה וואו יעדן זונטאג אינדערפרי, נעמט א גערער חסיד מיט א ברייטע בארד אראפ זיין היט ווען ער נעמט זיין זיך ארום דעם קאבינעט טישל, און שליסט זיך אן מיט די ביזנעס פון אויספירן דאס וואס האט זיך אנגעהויבן אלס חלום פון טעאדער הערצל און די קאשמאר פון מערסטנ'ס רבנים."

אזוי מיט א דעטאלירטע איבערזיכט שילדערט דער דזשערוסעלעם פאוסט שרייבער גענוי דעם ביטערן בילד וויאזוי די רעליגיעזע פארטייען האבן זיך געגליטשט מדחי אל דחי אדאנק די השתתפות בכנסת המינים און די "מלחמה בפנים". פון יעדע שורה פון דעם ארטיקל זאגט זיך ארויס דער משה אמת ותורתו אמת, דער אמיתיות דעת תורה פון די אמת'ע גדולי ישראל בכלל און רביה"ק מסאטמאר זי"ע בפרט וואס האבן דאס אלעס אקוראט פאראויסגעזאגט, ולא נפל מכל דבריהם ארצה. לא יאומן כי יסופר אז פון די היתר "כאילו כפאו שד" איז מען געווארן דער "שד" אליין, פון דעם דריידל פון מלחמה האלטען פון אינענווייניג איז געווארן מלחמה האלטן אויף די פראנט ליניעס אינעם צה"ל הטמא, עס איז מער נישט דא קיין וויכוחים נאר החלטות, מי יתן והי' אז אזעלכע ווערטער פון "א פרעמדן" זאל שיקן כאטש שאק - כוואליעס און אויפוועקן אידן צו זען דעם רעאליטעט וואס שפיגלט זיך אפ פאר די אויגן, אז אפילו די אייגענע יסודות וקבלות זענען צעטרעטן געווארן און ווערן פארטוישט מיט א תורה חדשה פון ציונות במחשבה דיבור ומעשה.

אחערקאנער אידישע גרופעס טרייסלן זיך אפ פון ציונות:

נאך אן ארטיקל - אין א גענצליך אנדערע ריכטונג - ערשינען אינעם "דזשערוסעלעם

פאוסט" באהאנדלט די לעצטיגע אויפשטייג פון אנטיסעמיטיזם אין אמעריקאנער קאליזשעס, וואס האט זיך לעצטנס אויסגעשפרייט אויף א באזארגנדן פארנעם אין מערערע קאליזשעס קאמפלעקסן דורכאויס די פאראייניגטע שטאטן וואו פראדוקטן פון די מתנחל'שע געגנטער ווערן ביאקאטירט און ציוניסטישע מיינונגען ווערן נישט ערלויבט.

צו אלעמענס איבעראשונג איז די עי. די. על., א ליבעראלע אידישע ארגאניזאציע וואס באפאסט זיך מיט באקעמפן אנטיסעמיטיזם און איז געווענליך נאנט אפליירט מיט ציוניסטישע אינטערעסן, אצינד אבער ערשינען מיט א ווענדונג צו די עפענטליכקייט וואו זיי דערקלערן אז אידן זענען נישט אחראי אויף די שריט פון די איזראעלי גאווערמענט און דאס כולל זיין בחדא מחתא אידן מיט די מדינה איז נישט ווייניגער ווי "א שריט פון אנטיסעמיטיזם".

יונתן גרינבלאט, דער ס.א.א. פון די עי. די. על. ארגאניזאציע, האט די ווערטער געשריבן אין אן אפיציעלע ארטיקל קעגן די לעצטיגע קוואליע פון אנטיסעמיטיזם אין אמעריקאנער קאליזשעס, "ווען מען פאראייניגט אידן, איזראעליס, און די איזראעלי גאווערמענט, איז עס אנטיסעמיטיזם".

איבריג צו זאגן וואס עס באדייט אזא סארט דעקלעראציע פון די מאכטפולע עי. די. על., און באמת טוען אט די צוויי באריכטן זיין הולכים רכיל ומגלים סוד צו דערציילן מיט א ניכטערן בליק וואס עס טוט זיך אצינד אפ אויף די אידישע גאס.

פון איין זייט שטייען די פרייע גרופעס, עי. די. על. און אנדערע וואס פארשטייען זייער גוט אז עס הערשט אן אויפברויז אויף אידן צוליב די מעשים פון די ציונים, עס איז היינט צוטאגס פארהאן גאנצע באוועגונגען ביי די סעקולארע און רעפארם געמיינדעס ה"י וואס זענען אפיציעלע קעמפער קעגן די מדינה. זיי באגרייפן אז די איניציאטיווע וועג ארויס צו אפשטעלן דעם צארן פון מוסלעמענער קעגן אידן איז דורך זיך עפענטליך אפטרעיסלען פון די מדינה. די ליבעראלע אידן וואס זענען נישט אנגעפיקעוועט מיט די גאווה הלאומי און קוקן אן די זאך פון א קאלטע לאגישע שטאנדפונקט ווייסן אז מען קען נישט יוצא זיין בלויז מיט לאזונגען פון "עשו שונא ליעקב" און מיט זאגן דעם לחש אז "די אראבער זענען סיווי נישט מבחינ" נאר ס'איז דא אן איינפאכע מהלך דורך אפטיילן די מדינה פון דאס אידישע פאלק, דאס פארשטייט שוין היינט דער פרייער איד.

ווידעראום לאידן גיסא, איז דער חילול ה' נורא ואיום ווען גרויסע אנאליזירער און זשורנאליסטן זאגן ארויס קלאר וואס אלע ווייסן אז די באן פון ציונות האט זיך אפגעשטעלט ביי די ארטאדאקסיע

ה". ס'איז באמת מבהיל הרעיון אז אין א צייט וואס ליבעראלע אידן כאפן זיך אז די מדינה ברענגט זיי א שם רע, איז עס דוקא חרד'ישע אידן וואס האבן זיך צוגעכאפט צו דעם רעיון הציוני בכל פרטי' ודקדוקי'.

ציונות האט דערגרייכט די היימישע סטאנציע:

והאמת ניתן להאמר אז די נאציאנאליסטישע עכט ציוניסטישע געדאנקנגאנג וואס בלאזט אויף די חרד'ישע גאס איז ליידער קענטיג אין אלע ווינקלען און מקומות. דער רעיון הציוני פון אויפשטעלן א "בית לאומי" פאר'ן אידישן פאלק, דער חלום פון הערצל ימ"ש "להיות עם חפשי בארצינו", דאס האט זיך איינגעגלידערט צווישן די שענסטע און די בעסטע, און איז אקצעפטירט געווארן אלס א לכתחלה ביי אידן שומרי תורה ומצות.

ס'איז אן עת שכרות ובלבל ווען די אויר אין די היימישע גאס איז פול מיט סימפאטיע פאר די מדינה און עס הערשט א געפיל צום עצם רעיון הציונות פון התקוממות בגלות און זיך פארטיידיגן בכח הזרוע. אידן נאמנים לה' ולתורתו הק' טארן נישט פארגעסן וואס מען האט מיט אונז אזויפיל געלערנט און גע'חזר'ט במשנתו של רביה"ק מסאטמאר ז"ע, אז די גאנצע מלחמה קעגן די גזירות השלטון איז בלויז א פועל יוצא פון די גרויסע כלליות'דיגע מלחמה קעגן דעם רעיון הציונות, און דאס זעלבע די גדרים וסייגים וואס מען ברויך האבן פון די מדינה זענען נקבע געווארן כדי עס זאל דינען ווי א תריס בפני הפרעניות פון א קירבות צו די עצם ציוניסטישע אידעאלאגיע פון זיך זעלבסט אן עצה געבן אין גלות.

אזוי האבן מיר מקבל געווען בבית מדרשו של רביה"ק ז"ע וואס האט מדי שבוע בשבוע מתריע געווען אין די הייליגע תורות איבער דעם ביטערן רעיון אז אידן זאלן נעמען א גאולה פאר די צייט און זיך פרויבירן אויסלייזן נישט דורכ'ן בוכ"ע. דאס איז געווען די צענטראלע נושא וואס האט געברענט על לוח לבו הטהור, און אויך ווען מען האט לעתים געפירט די מלחמות הקודש קעגן די גזירות המדינה און זייערע געלטער איז דאס געווען א פועל יוצא פון דעם מלחמה קעגן דאס ציונות, נישט אז די מלחמה קעגן ציונות איז געווען א פועל יוצא פון מלחמה קעגן גזירות. און פארט האט דער רעי' מהימנא קדישא זיך אויסגעדיקט בלש"ק "ווען כ'רעדט ווען נישט אזויפיל קעגן ציונות וואלט איך נישט געהאט קיין מנין אידן וואס גלייבן".

וויפיל מאל מאכט זיך אז מען איז אזויפיל עוסק אין פרטים און גדרים, בעת דער רעיון הכפירה, דער פלאן פון הערצל ימ"ש, איז קונה שביתה אין די הערצער פון אידן, מיט א ליבשאפט צום "מולדת" און א שטאלץ צום "לאנד". היימישע מענטשן

קענען זיך אויסדרוקן מיט התפעלות אויף מתנחלים און גיבן גערעכט פאר די התגרות באומות. מיט א אויסרייד אז מען רעדט נאר פאלאטיש, מען האט ליב די מדינה און מען פארט כסדר אהין באזוכן לראות בטוב הארץ מיט תירוצים שונים, און דער רעיון הציוני איז הולך וכובש בלבבות בני ישראל.

א מחשבות ערומים פון די מלכות המינות צו אריינשלעפן כלל ישראל אין זומפ:

אצינד שטייט די לאגע אינעם מיטל מזרח איידער א ווענדפונקט. פון איין זייט איז די וועלט אנטשלאסן צו פאראויסריקן א שלום פלאן מיט גוטן און מיט ביזן, און ערמעגליכן פאר די פאלאסטינער א זעלבסטשטענדיגע שטאט זייט ביי זייט מיט די מדינה. כינע און אפילו פראנקרייך האט די וואך עפענטליך אויסגעדריקט שטיצע פאר א פלאן צו באשטעטיגן א פאלאסטינער שטאט אויב די שלום פארהאנדלונגען גאלאפירן נישט פאראויס. און דאס זעלבע איז די מיינונג פון דעם איבערווייגנדן דעת הקהל איבער די וועלט אז די מדינה מוז ערלויבן פאר די פאלאסטינער זעלבסטשטענדיגקייט און אן אייגענע הערשאפט.

לא די וואס די מדינה פייפט זיך אן אויף די גאנצע טעמע און ווייזט נישט קיין צייכן פון גוטן ווילן צו פארהאנדלן, איז די ביבי רעגירונג אקטיוו פארטון צו אנעקעסירן אין דער איילעניש נאך און מער לאנד צו אויסכאפן די שטחים וועלכע קענען מעגליך אנקומען אין א צוקונפטיגע פאלאסטינער שטאט. און שנעל באזעצן ווי מער לאנד מיט אידישע איינוואוינער וואס זאלן ענג מאכן דאס פלאץ פאר די פאלאסטינער.

וויאזוי פולט מען אבער אן אזויפיל ריזיגע שטחים אין אזא קורצע צייט ? דא קומען אריין אין בילד די מתנחלים, וועלכע ווערן באנוצט דורך די מדינה אלס קאנאנען פלייש צו באזעצן גאנצע פרישע געגענטער, און היות דאס איז נאכנישט גענוג מוז די מדינה עררייכן אז אנטיסעמיטיזם זאל פלאקערן איבער די וועלט, אז אידן זאלן זיין געצווינגען צו פאקן זעק און פעק און אנטלויפן קיין איזראעל וואו זיי וועלן פלאצירט ווערן אין די נייע שטחים צו דינען די אינטערעסן פון די מדינה.

דער זעלבליגער "רק בדם תהי לנו הארץ" וואס איז געווען דער פלאן פון די ציונים ווען זיי האבן מפקיר געווען מיליאנען אידן צו די גאז קאמערן, ווערט אצינד ווערט גענוצט צו בארעכטיגן די אנגייענדע שפיקות דמים וואס שפילט זיך אפ אין די מתנחל'ישע געביטן, טויזנטער אידן, מענער פרויען און קליינע קינדער וואוינען אין די מסוכנ'דיגסטע ערטער וואו זיי זענען יעדע ליאדע מינוט א ציל ברעט פאר רוצחים שפלים, אבער עס קימערט זיך

נישט קיינער אפילו ווען אידן ווערן דארט חלילה אומגעברענגט ווייל זיי זענען נעבעך קרבנות פאר די "מולדת" און די גאווה הלאומי שטייט העכער פון אידיש בלוט רח"ל. אפילו צווישן היימישע אידן קען מען צומאל הערן דעם נאציאנאליסטישן שפראך אז "ס'וועט קאסטן וואס עס וועט קאסטן", דער מוהלך המחשבה פון "רק בדם" לעבט און איז פארשפרייט אומעטום.

פאר דעם ציל ארבעט די מדינה אויף קעסל און כלים צו ארויפברענגען מאסנווייז גלות אידן פון אלע לענדער צו אנפולן דעם חלל און אנעקסירן ברייטערע שטחים טיף אריין אינעם מערב ברעג. און דאס צו ערפילן מוז מען אנזייען אנטיסעמיטיזם און שרעק אין אידישע געגנטער ווי זיי זעצן טאקע פאר צו טון אין מערערע אידישע צענטערן בכלל רחבי תבל.

יהדות החרדית דארף טון כל תצדקי שבעולם להסיר חרון אף:

די וועלט וועט דאס אבער נישט פארשווייגן. דער רוס צווישן די מדינה און די וועלטס פירער קוקט אויס אומפארמיידבאר און אידן איבער די וועלט וועלן חלילה ליידין פון די קאנסקעווענצן. מען האט שוין געזען א ביישפיל אפילו אין אמעריקע, ווי צום ערשטן מאל האט די בי. די. עס. באוועגונג, צו ביאקטירן פראדוקטן פון די מתנחלים געביטן, באקומען אנערקענונג, און די קאסטום דעפארטמענט האט פארארדענט אז עס דארף ארויפגעשריבן ווערן אויף די פראדוקטן אז זיי קומען פון די יהודה ושומרון אקופירטע שטחים.

באמת איז דאס ווירקליך א חלק פון דעם פלאן פון די מדינה, צו פייפן אויף די וועלט און גורם זיין א שנאה קעגן אידן אין אלע מקומות גלותם, אידן איבער די וועלט זאלן אויך מוזן צושטייער געבן אין דעם בלוט באד רח"ל פאר די "בית הלאומי".

אין א צייט וואס די אומות העולם ווערן מער אויפגעברויזט אויף די מדינה וואס ברענגט אויטאמאטיש א שנאה צו אידן פארשטייען די פרייע אידישע עלעמנטן מיט זייער פאליטישן בליק אז מען מוז אפשלאגן דעם נאסן ליילעך פון אידן און קלארשטעלן אז אידן זענען נישט פאראנטווארטליך פאר די אקטיוועטען פון די ציונים. אבער די פראגע איז אויף אונז, חרד'ישע אידן, אויב מיר וועלן נישט טון דאס מאקסימום צו באקעמפן דעם רשעות'דיגן מהלך פון די מדינה פירער, מי יודע וואס דאס קען חלילה ברענגען פאר פרומע ארטאדאקסישע אידן בכל מקומות מושבותיהם.

דאס יהדות החרדית מוז טון כל תצדקי שבעולם זיך צו אפטרײסלען פון די התגרות הציונים, מען מוז אצינד שטורעמען מיט די פאסיגע פעולות אויף די

מידיא פלאטפארמען און מכריז זיין דעם הכרזת התורה פון "בריוני דאית בן לא שבקינן" ווייל יעדע מינוט איז א שאלה פון פקוח נפשות והצלת ישראל.

עקסטער דעם איז דאך פארהאן דער ברענעדיגער חיוב פון "ונקדשתי בתוך בני ישראל", און ראטעווען דעם כבוד שמים המחולל אז דייקא פון די פרייע גרופעס הערט זיך א פראקלעמאציעס קעגן פארבינדן אידן מיט ציונות, ווי גרויס איז דער עלבון התורה ווען א שתקה כהודאה פון פרומע אידן ווערט אפגעטייטשט אין די וועלט ווי דייקא די תורה'דיגע אידן זענען די שטיצער פאר די מדינה און הייסע סימפאטיקער פאר די ראדיקאלע התנחליות, ומדשתק שמע מינה דניחא לי חלילה.

נטרונא קאמענטירט אויף עי. די. על. דעקלעראציע:

נטרונא האט טאקע פאסיג רעאגירט בעתו ובזמנו מיט א מעסעזש צום פובליקום נאך די לעצטיגע אנטוויקלונגען:

ינתן גרינבלאט, דער סי.אי.או. פון די עי. די. על. ארגאניזאציע האט אנומלט געשריבן אן ארטיקל קעגן די לעצטיגע כוואליע פון אנטיסעמיטיזם און קאלידזש קעמפאוסעס. מר. גרינבלאט האט אנגעריירט א זייער וויכטיגע פוינט.

"ווען א מענטש פאראייניגט אידן, איזראעליס, און די איזראעלי גאווערמענט, איז עס אנטיסעמיטיזם."

עס איז נישט קיין פראגע אז די פירענדע אורזאך פאר אנטיסעמיטיזם היינט צוטאגס איז רעזולטאט דערפון וואס מענטשן מישן בטעות אויס צווישן ציונות און אידישקייט. אט די סארט היינט צייטיגע אנטיסעמיטיזם קען מען מונע זיין. ווען די עי. די. על. זוכט אידענטעטי און פארדאמט אנטיסעמיטיזם, בעפארצוגן מיר צו צעשטערן די אונטערליגענדע צענטראלע סיבה.

די פאקט איז אז די קאנצעפט פון ציוניזם איז א טאטאלע סתירה צו די לערענונגען פון די תורה, און די מערסט פראמינענטע רבנים האבן האבן כסדר באשטעטיגט אט דעם פאקט, זינט די אנהויב פון ציונות ביז היינט. קריטיק אויף די איזראעלי פאליס און אויף ציוניזם אין אלגעמיין, איז אן קיין צווייפל לעגיטים. אבער מ'דארף וויסן, אז סיי וועלכע קריטיק איר האט קעגן איזראעל, איז אקוראט דאס, קריטיק אויף איזראעל.

אידן האבן נישט קיין שום פארבראגענע קשר מיט די סטעיט אוו איזראעל. כדי צו פארשטיין פארוואס דאס איז אזוי, איז קריטיש צו פארשטיין איין וויכטיגע, איינפאכע, אמת. דאס איז אז די סטעיט אוו איזראעל איז נישט קיין אידישע שטאַט. מיר אידן זענען די מעמבערס פון א רעליגיע, און

מיר פארמאגן נישט קיין נאציאנאלע לאנד. וואס מיר האבן יא איז א רוחניות'דיגע היימלאנד גערופן "די תורה" און מיר זענען אינדערהיים סיי וואו מיר ווערן ערלויבט צו האלטן און לערנען די חוקי התורה.

צו האלטן אלע אידן פאראנטווארטליך פאר די שריט פון איזראעל איז פונקט אזוי מאדנע ווי האלטן די איינוואוינער פון די פאראייניגטע שטאטן פאראנטווארטליך פאר די שריט פון כינע. פונקט ווי כינע און אמעריקע האבן נישט קיין פאראייניגטע בונד, און די בירגער פון יעדע באזונדערע לאנד האבן נישט קיין ווארט אין די פאליסיס פון די אנדערע, דאס זעלביגע האט דאס אידישע פאלק נישט קיין שום פאראייניגונג און האבן נישט קיין ווארט אין די פאליסיס פון די סטעיט אוו איזראעל.

צו באשולדיגן איזראעליס אין די שריט פון די איזראעלי גאווערמענט איז אויך אומגערעכט. מער און מער, לאזן זיך איזראעלי בירגער הערן און זאגן ארויס זייער קעגנערשאפט צו די סטאטוס-קווא. די איבערוויגנדע מערהייט פון איזראעלי בירגער ווילן פשוט לעבן אין פרידן. דאס באשולדיגן די אומשולדיגע בירגער פון ארץ ישראל פאר די שריט פון זייער רעגירונג איז נישט ריכטיג, פונקט ווי עס איז נישט ריכטיג צו באשולדיגן די גאנצע פאפולאציע פון סיי וועלכע לאנד פאר קריגערישע פעולות דורכגעפירט דורך זייער לאנד.

ווען איינער נוצט דעם טערמין "איד" איז וויכטיג צו געדענקן אז א איד, אלס א מיטגליד פון א רעליגיע, איז מוגדר דורך די רעליגיע. די אידישע אמונה. די מענטשן וואס זענען בארעכטיגט צו מפרש זיין די אידישע אמונה און רעדן פאר די אידישע רעליגיע, זענען די זעלבע וואס האבן אלץ גערעדט אין אונזער נאמען, אונזערע תורה לערער און צדיקים, נישט פאליטיקאנטן און ווארטזאגער.

ס'איז געזאגט געווארן (דורך די פרייע גרופעס) אז אמעריקאנער אידן שאקלן זיך אפ פון די סטעיט אוו איזראעל צוליב אירע פירונגען וועלכע ערוועקן א קעגנערשאפט, אבער מיר אין תורה טרייע אידן זאגן, מיר האבן קיינמאל נישט געהייראט אין ערשטן פלאץ...

געווען איז דאס די ריכטיגע ווערטער און די ריכטיגע צייט וואס האט ב"ה גוט אויסגענומען אויף די מידיא פלאטפארמען אלץ דער האפענטליכער אנהויב פון א פארצווייגטער קאמפיין אין דעם ריכטונג, להודיע ולפרסם קבל תבל ומלואה דעם חילוק צווישן אידישקייט און ציונות, וואס קען בעז"ה צושטאנד קומען בלויז דורך די נדבת הלב פון אחים לדעה יראי ה' וחושבי שמו. ■